

mgr inż. Sylwia Daszykowska

**Determinanty efektywności transportowej firm kurierskich
realizujących usługi na rynku polskim
i ich analiza metodą taksonomiczną**

STRESZCZENIE

Treść rozprawy doktorskiej dotyczy doboru efektywnej strategii systemu logistycznego do oceny procesu transportowego pod kątem poprawy zarządzania efektywnością w firmach kurierskich. Branża przesyłek kurierskich, ekspresowych i pocztowych (KEP) to sektor gospodarki, który ma bezpośredni wpływ na jej rozwój i funkcjonowanie. Dostępność świadczonych usług w tej gałęzi transportu determinuje możliwość prowadzenia działalności przez wiele firm poprzez wejście na globalny i lokalny rynek sprzedaży i zaopatrzenia. Firma kurierska, aby skutecznie funkcjonować, musi posiadać odpowiednią organizację strukturalną. Jakość świadczonej usługi zależy od kilku kluczowych czynników. Do głównych z nich należy flota oraz infrastruktura sieciowa danego przedsiębiorstwa, która może sprawnie zarządzać procesem logistyczno-transportowym. Liczba punktów przeładunkowo-obsługowych oraz dostępnych dla danej firmy środków transportu, a także ich stan i możliwości przewozowe, mogą decydować o poziomie bezpieczeństwa przesyłek, niezawodności działania oraz terminowości ich dostarczenia do odbiorcy. Aspekt efektywności transportowej tych zagadnień jest niezwykle ważny, natomiast analiza tego stanu rzeczy potwierdza, że w firmach kurierskich poświęca się tym problemom stanowczo zbyt mało uwagi. Również w sferze publikacyjnej ilość opracowań, szczególnie dotyczy to pozycji monograficznych z tego zakresu, jest znikoma.

Zebrany bogaty materiał statystyczny z przedsiębiorstw oferujących usługi kurierskie pozwolił na określenie głównych celów dysertacji, które z kolei umożliwiły sformułowanie dwóch tez naukowych. Dla rozwiązania postawionych celów w sposób naukowy wykorzystano metodę taksonomiczną, która umożliwia porównanie i wybór najbardziej efektywnej technologii spośród rozpatrywanych. Do analizy przyjęto technologie realizowane w 18-tu przedsiębiorstwach świadczących usługi kurierskie. Każda z technologii została opisana przez 16-cie parametrów, które są różnymi wielkościami fizycznymi i posiadają odmienne jednostki miary. Przy budowie modeli taksonomicznych, poprzez dokonanie normalizacji parametrów, uzyskiwane są wielkości bezwymiarowe. Metoda taksonomiczna w przestrzeni rozpatrywanych parametrów, w sposób graficzny, daje uporządkowanie dendrytowe, co z kolei pozwala na wybór technologii najbardziej efektywnej w stosunku do pozostałych.

Do zasadniczych treści składających się na zakres pracy należą: analiza studialna problematyki w zakresie podstawowych aspektów rynku z branży kurierskiej, charakterystyka wybranych wskaźników i mierników obsługi transportowej, aplikacja metody taksonomicznej do analizy efektywności transportowej realizowanych usług kurierskich, propozycja strategii systemu logistycznego odnośnie rozwiązywania problemów dotyczących efektywności procesu transportowego w firmach kurierskich.

Zrealizowana rozprawa doktorska wpisuje się w obszar zagadnień, które wymagają szybkich decyzji i rozwiązań, głównie inwestycyjnych i organizacyjnych, aby doprowadzić do ujednolicenia naszego systemu transportowego branży KEP z systemami transportowymi krajów UE. Przeprowadzone w szerokim zakresie badania, uzyskane wyniki oraz ich weryfikacja macierzami diagonalnymi Czekanowskiego, pozwoliły na osiągnięcie zamierzonych celów dysertacji i potwierdzenie tez naukowych. Całość pracy podsumowano sformułowanymi wnioskami o charakterze poznawczym, utylitarnym i rozwojowym. Bibliografia z zakresu tematu obejmuje łącznie 104 pozycje (książki, artykuły w czasopiśmie branżowych, referaty konferencyjne, strony internetowe i in.).

mgr inż. Sylwia Daszykowska

**Determinants of transport efficiency of courier companies
providing services on the Polish market
and their analysis using the taxonomic method**

SUMMARY

The content of the thesis deals with the selection of an effective logistics system strategy for evaluating the transportation process with a view to improving performance management in courier companies. The courier, express and postal (KEP) industry is a sector of the economy today that has a direct impact on its development and operation. The availability of freight services from this branch of freight transportation determines the ability of many companies to operate, by enabling access to global and local markets for sales and supplies. Adequate structural organization in courier companies is necessary for their effective operation. The quality of the delivery of the services offered depends on several key factors. Among the main ones are the fleet of vehicles owned and the network infrastructure of a given company, which allows efficient management of logistics and transport processes. The number of transshipment and handling points and means of transport at the disposal of a given company, as well as their condition and capacity, allow us to determine the level of security of parcels shipped, the reliability of operation and the timeliness of their delivery to the recipient. The transport efficiency aspect of these issues is extremely important, while the analysis of this state of affairs confirms that far too little attention is paid to these issues in courier companies. Also in the sphere of publication, the number of studies, especially concerning monographic items in this area, is negligible.

Extensive statistical data, collected from companies offering courier services allowed to determine the thesis main goals, which outlined two scientific topics. In order to solve the set objectives in a scientific manner, the taxonomic method was used, which makes it possible to compare and select the most effective technology among those considered. Technologies implemented in 18 courier service companies were adopted for analysis. Each technology was described by 16 parameters, which are different physical quantities and have different units of measurement. When building taxonomic models, by normalizing the parameters, we obtain dimensionless quantities. The taxonomic method in the space of considered parameters, graphically, gives a dendrite ordering, which in turn allows the selection of the most efficient technology in relation to the others.

The main content of the work includes: study analysis of the problematic issues in the basic aspects of the market from the courier industry, analysis of selected indicators and measures of transport service, application of the taxonomic method to analyze the transport efficiency of the realized courier services, proposal of the logistics system strategy regarding the solution of problems in the efficiency of the transport process in courier companies.

The completed doctoral dissertation is in the area of issues that require quick decisions and solutions, mainly investment and organizational, to bring our transport system of the KEP industry in line with the transport systems of EU countries.

The extensive research carried out, the results obtained and their verification with Czekanowski diagonal matrices, made it possible to achieve the intended objectives of the thesis and confirm the scientific topics. The entire work is summarized with formulated conclusions of a cognitive, utilitarian and developmental nature. The bibliography on the subject includes a total of 104 items (books, articles in professional journals, conference papers, websites, etc.).